

Slovenski

INFORMACIJSKI VESTNIK
OSVOBODILNE FRONTE

poročevalec

Cena L 1 ali 15 pf.

Leto III.

Štev. 18. 5 maja 1942.

PREDSMRTNI KRČI V NOTRANJOSTI

Hitlerjev govor o Reichstagu, odprava vsake pravne zakonitosti v Nemčiji, Mussolinijev vpoklic italijanskih prefektov v Rim, sestanek med Hitlerjem in Mussolinijem v Salzburgu, nemška in italijanska nesposobnost za uspešno novo ofenzivo večjega stila - vse to dokazuje, da se tako zunanja kakor notranja fronta fašistične Nemčije in Italije temeljito krhata in da posega fašistični režim po poslednjih sredstvih. Konec se bliža! Leto 1942 bo brez dvoma leto popolnega polcma in korenitega uničenja fašistične tiranije.

Za nas je napočil trenutek, ko nam mora biti vsak tak znak notranjega fašističnega razpadanja - signal za vse splošno okrepitev in razširitev oborožene borbe proti okupatorskim barbarom. Vsi spodobni borci v partizane - tako se glasi naše geslo dneva. Na celotni OF je, da se tej osrednji nalogi našega osvobodilnega gibanja posveti z vsemi svojimi močmi.

KDO ODGOVARJA ZA OBJAVO O STRELJANJU TALCEV?

Objavo o streljanju talcev sta podpisala vis. kom. Grazioli in poveljnik XI armad. zbora Robotti brez pooblastila katere-koli ital. državne oblasti. Kdo odgovarja tedaj za ta najokrutnejši zločin nad slovenskim narodom, ki odpira italijanskim oblastnikom na slovenski zemlji neomejeno uničevanje slovenskega ljudstva? - Ali sta Grazioli in Robotti absolutna oblastnika nad slovenskim narodom? Ne! Kdo ju je pooblastil? Objava ne navaja nikogar. V objavi ni naveden noben državni organ, ki bi dal pooblastilo, ne pooblastilna določba kakšnega državnega organa, ki sta mu Grazioli in Robotti podrejena. Ali tedaj Grazioli in Robotti sama, osebno, odgovarjata slovenskemu narodu za to najbrutalnejše nasilstvo nad njim? Nesmisel! Pribijamo absurdno dejstvo, da italijanski državni oblastniki nimajo poguma odgovarjati pred svetom, pred človeštvom za to najnižkotnejše barbarstvo. To dejstvo pomeni popolno anarhijo italijanske oblasti. Rimski oblastniki se zavedajo, da je ta njihov zločin nad slovenskim narodom najpodlejši zločin v zgodovini človeštva, zavedajo se, da je to pravi sramotni obraz sleparske, protičloveške rimske pravice in pravičnosti.

Za ta zločin odgovarjata slovenskemu narodu neposredno in osebno ne samo Grazioli in Robotti. Za vsako žrtev bo slov. narod terjal polno zadoščenje s pravico "kri za kri, glavo za glavo," lahko od njih kakor od vsakega pripadnika oboroženih sil, policijskega zbora ali drž. oblastev, od vsakega italijanskega državljana in državljana drugih zavezniških in prijateljskih držav, ki je stopil na slovensko zemljo, da sodeluje na njeni okupaciji, na zatiranju in uničevanju slovenskega naroda, od vsake slovenske civilne osebe, ki kakorkoli zvesto sodeluje z oblastmi in se pokorava njihovim ukazom, to je od vseh, ki po objavi sami vrše zločinstva nad slovenskim narodom pod zaščito krvi njegovih najboljših in najzvestejših sinov in hčera.

Ta pravica po odgovornosti in zadoščenju gre slovenskemu narodu iz najglobljih temeljev naravne in nespremenljive človečanske morale, ki je vse doslej niso mogli, ne morejo in ne bodo mogli uničiti tudi najokrutnejši zločini rimske zahrbtnosti in germanskega meča. Obramba in borba slovenskega naroda je prav v trenutku objave o streljanju talcev postala najvišji življenjski in najsvetejši moralni zakon slovenskega naroda pred vsem človeštvom.

Slovenski narod kljub tisočletnemu zatiranju tujih oblastnikov ni zagrešil zločinov proti nobenemu narodu, ne proti moralnim zakonom človeške skupnosti. Vsa dolga stoletja je dajal kri, delo in imetek tujcem, zato pa prejemal krivico, ponižanje in zatiranje. Slovenski narod nima zgodovinske krivde za zločinske vojne in poboje evropskih ljudstev in je zato njegova pravica do obrambe in borbe z vsemi sredstvi proti zločinskemu barbarstvu njegovih sovražnikov čista in neokrnjena.

TALCI IN BELA GARDA

Dne 24.4.1942. so okupatorji objavili razglas, da bodo streljali talce, če bo padel v bodoče kdo izmed Slovencev, ki zvesto sodelujejo z okupatorji. To je v vsej človeški zgodovini prvi javni razglas o streljanju nedolžnih talcev. Ta okupatorski odlok so izposlovali slovenski belogardisti. V teku enega leta okupacije niso okupatorji v ljubljanski pokrajini za nobenega padlega Italijana izvrševali represalij nad nedolžnimi talci. Varovali so doslej zunanjo navidezno zakonitost in s formalnimi obsodbami določali pred usmrtitvijo usodo nedolžnih zapornikov. Sedaj odpade tudi ta formalnost. Pobudo za streljanje talcev so dali belogardisti s svojim letakom "Kerenskijado"

in s svojim zgražanjem nad zasluženo usodo izdajalcev. Vemo dobro, kdo je duhovni oče "Kerenskijad" in okupatorski svetovalec. Njemu, njegovim pomagačem in okupatorskim oblastnikom povemo: Slovenski narod se bojuje za svojo pravico. Za vsakega ustreljenega talca bodo padli po vrsti vrhovi bele garde in vrhovi okupatorskih oblastnikov. Kolikor ne bili dosegljivi takoj, bodo zasledovani ne samo tekom vojne, temveč tudi po vojni in iztrebljeni. Kdor gaži mednarodno priznano pravo tekom vojne, se, tudi po vojni ne bo ognil udarcu povračila. To velja za podpisnike odlokov in za znane povzročitelje teh odlokov. To velja tudi za izvrševalce teh odlokov.

Zadet od italijanskih krogel je padel naš hrabri tovariš

K R I S T A N,

vodja regrutnega odseka pri Glavnem poveljstvu Slovenskih narodno-osvobodilnih partizanskih čet, član Komunistične Partije Slovenije, bivši sekretar novomeškega okrožnega odbora KPS, član pokrajinskega odbora Zveze komunistične mladine.

Izpolnil je do kraja svojo partizansko dolžnost.

GLAVNO POVELJSTVO
SLOVENSkih NARODNO OSVOBODILNIH
PARTIZANSKIH ČET.

Zadet od nemških krogel je padel na bojni poljani naš hrabri tovariš

Š A V L I,

komandir partizanske čete v I. grupi odredov, vodilni član katoliške skupine v Osvobodilni fronti slovenskega naroda.

Izpolnil je do kraja svojo partizansko dolžnost.

GLAVNO POVELJSTVO
SLOVENSkih NARODNO OSVOBODILNIH
PARTIZANSKIH ČET.

VINKO KRISTAN

Vinko Kristan se je rodil 21. I. 1917. v Verju pri Medvodah. S petimi leti si je moral začeti služiti kruh kot pastir. Odslej se je sam preživljal deloma s svojim otroškim delom, deloma pa je užival usmiljenje tujih ljudi. Bil je v Pirničah, Vodica, Gameljnih in Ježici za pastirja, pestunjo, hlapca itd. Ko je prišel na Ježico, je začel hoditi v gimnazijo v Ljubljani. Zaradi neznosnih materialnih razmer je vzdržal samo do konca 4. gimn. razreda. Nato je šel znova delat na Gorenjsko. Njegova želja po znanju in izobrazbi je bila vendar tako močna in vztrajna, da je prišel zopet v

Ljubljano in skončal enoletno trgovsko šolo. Potem je dobil službo na železnici v Škofiji Loki, nato v Ljubljani. Državna služba mu ni dovoljevala zadostne svobode v političnem oziru, zato jo je pustil. Nekaj časa brezposeln se je bavil z literaturo in lastno izobrazbo. Nekaj svojih krajših literarnih stvari je objavil. V Partijo je bil sprejet 1. 1935. Kot privatni uradnik je bil 1940. premeščen v Novo mesto. Tudi tukaj se je ves posvetil partijskemu delu. Postal je sekretar novomeškega okrožnega odbora Partije. Pred okupacijo 1941. je bil zaprt, nato je prišel v Ljubljano kot ilegalcec. Spomladi in poleti 1941 je bil poslan na Notranjsko, Dolenjsko in v Belo Krajino radi organiziranja in utrjevanja Partije. Hkrati je postal član ple numa Pokrajinskega odbora Zveze komunistične mladine. Od septembra 1941. je delal pri Glavnem poveljstvu slov. partizanskih čet. Kljub preobremenjenosti z delom je še ves čas skrbel za samoizobrazbo.

Vinko Kristan je imel grenko življenje ko malokdo izmed nas, polno zapostavljanja, preziranja in ponižanja. Vendar ga obupne prilike in boj za obstanek niso oblikovale v slabiča, temveč obratno. Čim večje težave so se mu stavile na pot, tem močnejša je bila volja v njem, da jih premaga. Bil je vedno in povsod optimist, poln trdnega zaupanja v lepšo bodočnost delovnega človeka. Ni bilo težave, pred katero bi klonil, in ni je bilo sile ki bi vsaj deloma omajala njegovo trdno voljo boriti se z vsemi močmi za pravico in srečno bodočnost svojega naroda in delovnega ljudstva. Posebno dobro je poznal težave malih kmetov in bajtarjev. Intenzivno se je bavil s kmečkim vprašanjem. Niti po svoji formalni izobrazbi niti po svojem delu in življenju ni bil intelektualcec, čeprav je po samoizobrazbi prekašal marsikaterega intelektualca, marveč je bil neposredno povezan z delovnim ljudstvom, s katerim je živel in trpel, za katerega se je boril. Z vsem svojim bitjem je bil predan Partiji in Osvobodilni fronti slov. naroda. Bil je neustrašen, mirno je gledal vsaki nevarnosti v oči. Bil je vsak trenutek pripravljen žrtvovati življenje za sveto stvar osvoboditve svojega naroda in delovnega ljudstva. Njegov zadnji izraz ki je okamenel na mrtvem obrazu govori, da se ni ustrašil. Mirno in samozavestno je sprejel smrt. Njegov mrtvi obraz izraža zadovoljstvo, kljubovalnost in trdno prepričanje v zmago, zavest, da njegova kri in kri vseh drugih žrtev ni zastonj. Bil je ponosen, da je dal življenje za tako vzvišeno stvar.

Slava našemu padlemu tovarišu Kristanu !

Prihodnja številka poročevalca bo prinesla življenjepisa tov. Šavlija.

POROČILA S SLOVENSКИH BOJIŠČ

Glavno poveljstvo slovenskih narodno osvobodilnih partizanskih čet
objavlja :

POROČILO

BATALJONA LJUBE ŠERCERJA IZ III. GRUPE ODREDOV .

5.4.1942. je patrola 1. čete imela pri Ortneku spopad s skupino fašistov. Na mestu so padli 4 fašisti, med njimi 1 oficir, 10 jih je bilo težko ranjenih in so vsi podlegli zadobljenim ranam. Naši so bili brez žrtev.

13.4.1942 je patrola, ki so jo tvorili 4 tovariši iz 1. čete, 4 tovariši iz 3. čete, bataljonski komandant in namestnik bataljonskega politkomisarja, napravila na progi med Postojno in Rakekom na italijanski strani sabotažno akcijo. Podminirali smo oba tira. Ker nismo mogli točno ugotoviti, do kje je že privozil vlak v kameniti zaseki, smo prepozno vrgli v zrak oba tira, tako da je bil poškodovan samo zadnji vagon vlaka. Proga je bila močno poškodovana in jo bo treba 1 mesec popravljati. Položen je pa zasilni tir. Izgub nismo imeli.

16.4.1942 je zaseda, ki so jo postavili tovariši iz 3. čete na Majerju pri Prezidu, ustavila ital. motorno kolo s prikolico. Karabinjer je bil ustreljen, motor zaplenjen.

19.4.1942 so tovariši 3. čete zopet postavili zasedo na Majerju pod vodstvom tov. Martina. Ob 4. uri popoldne so napadli 4 vojaške kamijone, v katerih je bilo po 40 fašistov, karabinjerjev in vojakov. Kamijoni so bili uničeni. Padlo je 134 okupatorjev, ušlo jih je samo 26. Zaplenjena je bila večja količina navadnega in avtomatskega orožja ter municije. Naši so bili brez izgub.

Smrt fašizmu - svoboda narodu !

Za komandanta bataljona:
podpis nečitljiv

Politkomisar bataljona:
Pogačnik Tone

Partizanska četa v Savinjski dolini je v zadnjem času justificirala 4 denuncijante in uničila rudniške naprave novootvorjenega rudnika boksita pri Velenju.

6.4.1942 so izvršili revirski partizani napad na žandarmerijsko postajo v St. Ožbaltu pod Trojanami. Zaplenili so 3 puške, precej municije, 4 uniforme, 4 nahrbtnike, 4 dežne plašče, pisalni stroj in uničili motorno kolo.

GLAVNO POVELJSTVO

SLOVENSКИH PARTIZANSКИH ČET :

Komandant: Peter Strugar

Politkomisar: Jernej Posavec

USTRELJENI DENUNCIANTI IN IZDAJALCI.

11.4.1942- Anton Mestnik, lovski čuvaj in Mihajlo Ivašević, bivši žandarmerijski kaplar, sedaj ital. detektiv, oba iz Babnega polja.

30.4.1942- Zabukovec Jože, posestnik pri Sv. Gregoriju nad Laščami .

29.4.1942- Šteblaj Tone, iz Horvača pri Ribnici.

V celjskem okrožju so bili justificirani naslednji denuncijanti in izdajalci: Banovšek, Franc Močnik, Ana Petrič, Antonija Krensel.

RESOLUCIJA MATEK IZVRŠNEMU ODBORU

Prinašamo eno izmed številnih resolucij, ki jih sprejemajo ženski aktivisti na svojih sestankih. Resolucija zgovorno dokazuje, kako gleda slovenska mati na osvobodilno borbo. Resolucija se glasi :

Slovenske matere pozdravljamo I.O.O.F. in mu izrekamo svoje popolno zaupanje. Iztočasno ga pozivamo, da še bolj poostri svojo borbo proti izdajalcem in okupatorjem, ki mučijo in more naše sinove, ki mučijo in posiljujejo naše hčere.

Sramotno je, da najvišji cerkveni dostojanstveniki niti ne mignejo s prstom, da bi preprečili posiljevanja nemočnih žrtev, izročeni na milost in nemilost pijanih okupatorjev, medtem ko isti dostojanstveniki z besedo in dejanjem ščitijo in podpirajo narodne izdajalce ! Ponovno posiljevanje po zaporih je nezaslišano sadistično mučenje naših ljudi je zbudilo tudi najmlačnejše med nami k odporu.

Kje je toliko slavljena 2000-letna italijanska kultura? Odločno zahtevamo, da ravnajo okupatorji z zaprto mladino po zakonih, ki so po vsem svetu veljavni.

Toda niti pretepanje z bikovko in vrečami s peskom, niti živinska posiljevanja ne bodo upognili duha mladih junakov in junakinj. Kajti njih edini greh je, da so zavedni Slovenci!

Fašistična zver se je pokazala v vsej svoji gnusni goloti !

Smrt fašizmu !

Živeli partizani, naša narodna vojska

Smrt izdajalcem !

Živela zmagovita ruska armada !

Slava padlim žrtvam !

ZENSKI AKTIV B

VZHODNA FRONTA

Po poročilu, ki ga je objavil sovjetski informacijski biro z dne 29. aprila, se na vzhodni fronti ni zgodilo nič posebnega. Sovjetske čete so pri Leningradu v teku zadnjih 3 dni pobile več tisoč nemških vojakov in oficirjev. Artilerija pa je na neki točki tega odseka po močnem ognju uničila in nato zavzela 5 močno utrjenih bunkerjev. Pri tem napredovanju pa so Sovjeti zaplenili še 16 velikih strojnic, 2 kamijona in razno drugo orožje. Na nekem odseku severozapadne fronte je sovražnik poskušal s hudim protinapadom prebiti se skozi naše položaje dalje, vendar se mu to ni posrečilo, ker ga je sovjetska artilerija razbila. Pri tem je bilo uničenih 5 sovražnih tankov in nekaj drugih vozil in sovražnik se je moral umakniti zapustivši na bojišču tudi več mrtvih in ranjenih. Na nekem drugem odseku severozapadne fronte so sovjetske prednje čete vdrle v vas "V", kjer so iznenadili in razvile so je borba prsa v prsa. V tej borbi je bilo pobitih nad 100 nemških vojakov in oficirjev. Zaplenjeni so 4 topovi in uničena telefonska zveza. Pri nekem padlem nemškem oficirju so našli važne dokumente vojaške vsebine. Radio iz Kujbiševa je javil, da so sovjetske čete zavzele 4 važne kraje ter na srednjem odseku fronte napredovale 72 km. Pri napredovanju so celo prekorčili neko večjo reko, ki je iz strateških ozirov zelo pomembna. Partizanski oddelki pa so za hrbtom sovražnika uničili prometne zveze in naprave ter važno železniško križišče in most, kar je pripomoglo k napredovanju prednjih čet. Nadalje javljajo, da so sovjetske čete popolnoma presecale železniško zvezo med Novgorodom in Starajo Ruso.